

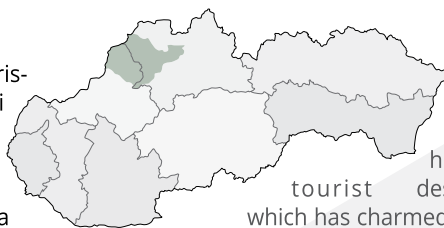
PRUŽINA

Región Horné Považie

Region Horné Považie

Horné Považie, región charakteristický nespočetnými možnosťami pre aktívne trávenie dovolenky, je čoraz vyhľadávanejším turistickým cieľom. Jeho neodmysliteľnou súčasťou je krásna príroda, ktorá si podmanila nejedného z návštevníkov. Okolitá príroda, tradičný spôsob chovu zvierat a pestovanie plodín ponúka ideálne podmienky pre rozvoj agroturistiky. Horné Považie je východiskovým bodom viacerých turistických trás a cyklotrás. Na svoje si prídu nároční i menej nároční turisti, pretože sa tu nachádzajú trasy rôznej náročnosti. Okrem krásnej prírody je región bohatý aj na pamiatky a kultúrne podujatia, pripomínajúce zvyklosti a tradície. Rozmanitosťou podujatí patrí k jedným z najatraktívnejších regiónov Slovenska.

Region Horné Považie, characterized by countless possibilities of spending an active holiday, is an increasingly desired tourist destination. The beautiful nature, which has charmed many visitors, is its inseparable part. The surrounding countryside, traditional methods of breeding animals and growing crops offer ideal conditions for the development of agritourism. Horné Považie is the starting point of several hiking and biking trails. There is something for less demanding as well as challenging tourists, as there are trails of varying difficulty. In addition to the beautiful nature, the region is also rich in monuments and cultural events, reminiscent of customs and traditions. With a variety of events it belongs to one of the most attractive regions of Slovakia.

Pár slov o obci Pružina

Vitajte v Pružine, v raji turistov, skalolezcov, jaskyniarov a milovníkov vodou vytvorených prírodných krás!

Práve čistá voda je najväčším bohatstvom obce. Kvalitu vraj patrí medzi slovenskú špičku. Prídte ju ochutnať a nazrite aj do romantických tiesňav a tajomstiev viac než 150 krasových jaskýň.

Vstúpte do Dúpnej jaskyne, zmapovanej už pred vyše 120 rokmi, a nechajte sa očariť nádhernými jaskynnými útvarmi. Jaskyňou vás s radosťou prevedie Jaskyniarsky klub Strážovské vrchy, ktorý má pod drobnohľadom aj jaskyne Četníkova svadba, Kortmanka, Jánošíkova, Otcova či Strážovská priepasť.

Od početných krasových prameňov priesračnej vody sa dvíhajú Radotinská tiesňava a tiesňava Sokolie, ktoré vás svojimi úzkymi koridormi povedú po stopách niekdajších vodných trás.

Na samom vrchu ochraňuje Pružinu Strážov, najvyšší vrchol Strážovských vrchov. Má niekoľko vrcholov vysokých viac než 1 000 metrov. Stretávajú sa na nich hranice piatich okresov – ilavského, púchovského, považskobystrického, žilinského a prievidského. Po ceste nahor sa osviežte vo vyhladávaných Strážovských vodopádoch.

Pružinské okolie láka návštevníkov svojou atraktivitou a množstvom príležitostí na chvíľkový návrat k životodarenej prírode. Prídte aj vy načerpať nové sily do sviežich lesov a spoznajte pritom klenoty obce Pružina.

Obec čerpała prostriedky z európskych fondov na zateplenie ZŠ Štefana Závodníka a na rekonštrukciu a modernizáciu verejného osvetlenia v obci.

Brief Introduction of Pružina

Welcome to Pružina, the paradise of tourists, rock climbers, cavers and lovers of the natural beauty created by water!

The greatest asset of the village is the clean water. It supposedly belongs to the Slovak elite in terms of quality. Come and taste it and take a look at the romantic gorges and the secrets of more than 150 karst caves.

Enter the cave Dúpna, which was mapped more than 120 years ago, and let yourself be enchanted by magnificent cave formations. Caving Club Strážovské vrchy will gladly accompany you through it, as well as through other caves under their scrutiny: Četníkova svadba, Kortmanka, Jánošíkova, Otcova or chasm Strážovská.

Gorges Radotinská and Sokolie, rising from numerous karst springs with clear water, will lead you on their narrow lanes in the footsteps of the former waterway.

Strážov, the highest peak of mountain range Strážovské vrchy, protects Pružina from the top. It has several peaks higher more than 1,000 meters. The frontiers of five districts – Ilava, Púchov, Považská Bystrica, Žilina and Prievidza – meet there. Along the way on the top, refresh yourself in popular waterfalls Strážovské vodopády.

The surroundings of Pružina attracts visitors with its enchantment and plenty of opportunities for momentary return to the life-giving nature. Come to recharge your batteries in lush forests and discover the treasures of the village Pružina.

The village has drawn financial resources from the EU funding for insulation of the Štefan Závodník primary school and for the renovation and modernization of the public lighting in the village.

Erb
Coat of arms

História obce

Územie obce Pružina bolo osídlené už v 9. storočí. V blízkej lokalite Mesciská sa dnes rozprestierajú pozostatky hradiska, niekdajšieho významného lokálneho centra predkov obyvateľov obce.

Prvá písomná zmienka o Pružine pochádza z roku 1272, keď obec patrila panstvu Košeca. V 13. storočí prešla do vlastníctva zemianskych rodín Pružinských a Lieskovských.

Pružina predstavovala typickú horskú dedinku, v ktorej sa obyvatelia živilí predovšetkým chovom oviec a dobytky, poľnohospodárstvom a ťažbou dreva. Jej históriu dotvárajú kultúrne či historické pamiatky a významné osobnosti, ktoré tu pôsobili.

Village History

Pružina municipality area was already settled in the 9th century. The remains of a fort, a former significant local centre of ancestral inhabitants of Pružina, can be found in the near area called Mesciská.

The first written evidence of Pružina dates back to 1272, when the village belonged to the seignury of Košeca. In the 13th century, it became the property of gentry families of Pružinský and Lieskovský.

Pružina was a typical mountain village in the past, where its inhabitants made a living from breeding mainly sheep and cattle, by agriculture and from wood cutting and logging. Cultural and historical monuments and important prominents who lived and worked here, form a complement to its history.

Miestne časti

Priedhorie, Mlynište, Chmelisko, Podstrážie a Briestenné.

Village Parts

Priedhorie, Mlynište, Chmelisko, Podstrážie and Briestenné.

Pamiatky

Rímskokatolícky Kostol sv. Žofie

Rímskokatolícky Kostol sv. Žofie, pôvodne gotický, z prvej polovice 18. storočia bol už roku 1759 zväčšený o presbytérium, zvýšený a zaklenutý. O storočie neskôr, v roku 1870, mu obnovili aj vežu, ktorú zároveň nadstavili a upravili v pseudogotickom slohu. Výmalba kostola od M. Veselého je o niečo novodobšia, pochádza z roku 1922.

Hlavný oltár darovala kostolu v roku 1986 farnosť Zálesí z Českej republiky. Pôvodne sa volal po svätej Barbore, avšak patrónkou farnosti Pružina je svätá Žofia. V kostole má preto svoje miesto aj obraz sv. Žofie s tromi dcérami.

V kostole stojí ešte jeden – bočný oltár Šaštínskej Panny Márie z obdobia rokov 1850 – 1860, jeho stred zdobí staršia socha Šaštínskej Panny Márie z roku 1742.

Z 18. storočia pochádza aj baroková kazateľnica. Na rečništi sú vo forme reliéfu zvečnení Ježiš a jeho evanjelisti.

Things To See

Roman Catholic Church of St. Žofia (Sophia)

Originally Gothic, now Roman Catholic Church of St. Žofia from the first half of the 18th century was expanded by the chancel, heightened and arched, already in 1759. A century later, in 1870, its tower was restored, as well as extended and adapted in pseudo-Gothic style. Internal paintings of the church by M. Veselý are a little more recent, dating back to 1922.

The main altar of the church was donated by the parish Zálesí from the Czech Republic in 1986. Originally it was named after St. Barbora, however, the patron of the Pružina parish is Holy Žofia. Therefore a painting of St. Sophia with her three daughters has its place in the church.

There is another altar aside in the church – altar of Our Lady from Šaštín built in 1850 – 1860, its middle part is decorated with an older statue of Our Lady of Šaštín from 1742.

Also a baroque pulpit dates back to the 18th century. Jesus and the evangelists are displayed in the form of a rock-relief on the rostrum.

Kalvária

Krížovú cestu pri Kostole sv. Žofie lemuje 11 kaplniek so stanovými strieškami. Nachádza sa v nich sedem obrazov od J. B. Klemensa z roku 1863 a štyri od K. Švestku z obdobia okolo roku 1880. Kaplnka sv. Ruženca je z roku 1877.

Calvary

The Way of the Cross near the Church of St. Žofia is bordered by 11 chapels with the tent roofs. Seven paintings by J. B. Klemens (1863) and four from K. Švestka (around 1880) can be found inside of them. The Chapel of St. Rosary is from 1877.

Pamätná tabuľa

Antonovi Kardošovi (1914 – 1945), významnému starostovi obce a predsedovi Revolučného národného výboru, venovala obec pamätnú tabuľu.

Plaque

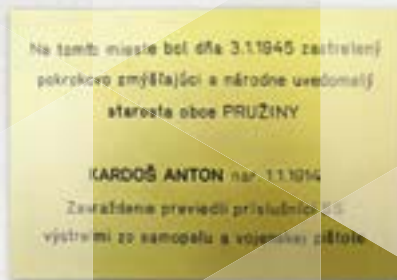
The village granted a commemorative plaque to Anton Kardoš (1914 – 1945), an important mayor and the chairman of the Revolutionary town hall.

Zrubová zvonica

Briestennému, jednej z piatich miestnych častí Pružiny, dominuje obnovená zrubová zvonica zo začiatku 19. storočia.

Log Bell Tower

Restored log Bell Tower is a dominant from the early 19th century in Briestenné, one of five local parts of Pružina.

Busta a Pamätná izba Štefana Závodníka

Kňaz, podpredseda Matice slovenskej a spoluzakladateľ prvého slovenského gymnázia Štefan Závodník žil v Pružine niekoľko desaťročí. Okrem busty sa v obci na jeho počesť nachádza Pamätná izba Štefana Závodníka priamo v základnej škole. Múzeum vystavuje kópie jeho rukopisov a fotografie, ktoré poskytla Matica slovenská.

Bust and Commemorative room of Štefan Závodník

The priest, Vice-Chairman of Matica slovenská and co-founder of the first Slovak secondary grammar school Štefan Závodník lived for decades in Pružina. In addition to the bust, there is a commemorative room in his honour in the village, directly in the primary school. Museum exhibits copies of his manuscripts and photographs provided by the Matica slovenská.

Turistika a cykloturistika

Turistika

Vydajte sa na prechádzku cez šumiace lesy a voňavé lúky až do neďalekých Čičmian či do osady Riedka, odkiaľ je len kúsok k hradisku Mesciská.

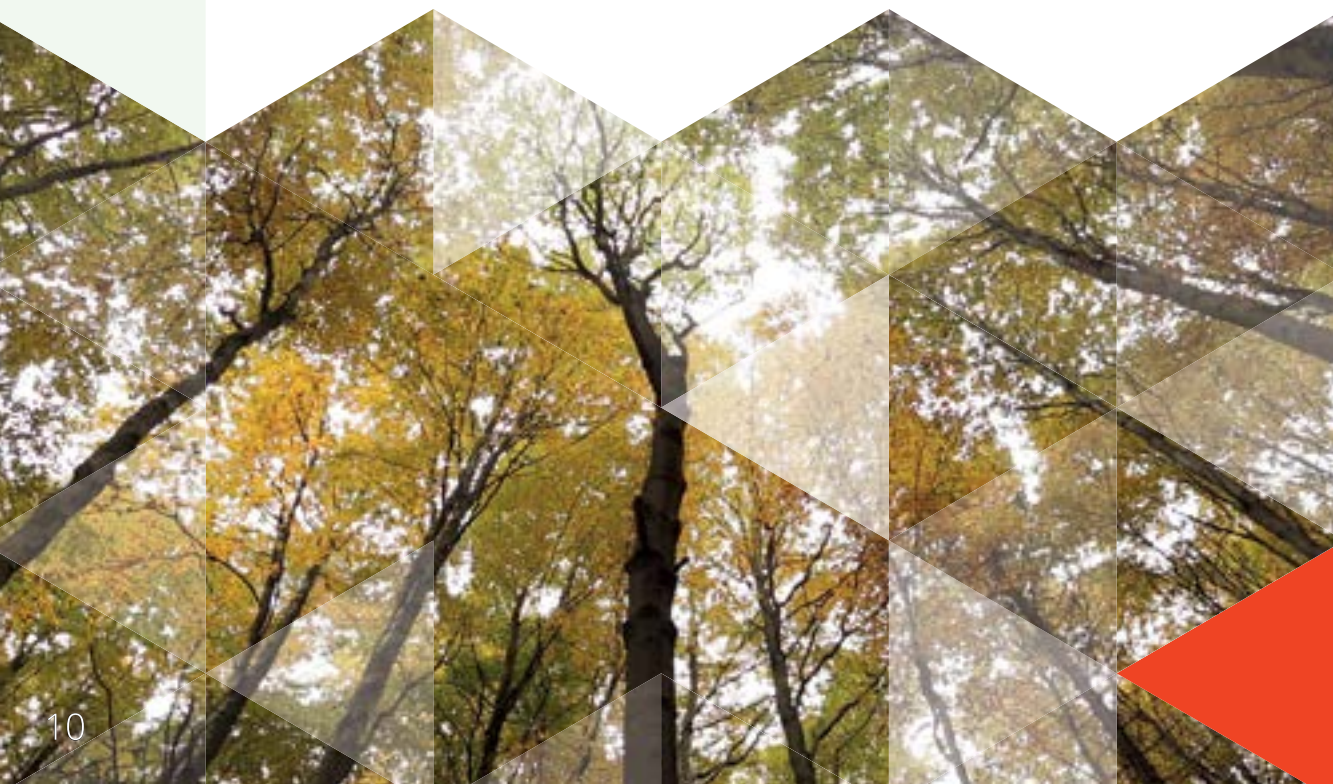
Náročnejšia turistika z Považskej Bystrice vás do Pružiny dovedie cez skalné bralá, Radotinskú tiesňavu a obec Zliechov, kde rastú dvestoročné vrby biele a tristoročný jaseň štíhly.

Hiking and biking

Hiking

Take a stroll through rustling forests and fragrant meadows to the nearby village of Čičmany or to the settlement of Riedka; from there it is just a short walk to the hill fort Mesciská.

Demanding hiking from Považská Bystrica to Pružina will lead you through the cliffs, Radotinská gorge and the village of Zliechov, where two-hundred-year old white willows and three-hundred-year old European ash grow.

Pružinská Dúpna jaskyňa

Dúpna jaskyňa je jedinou sprístupnenou jaskyňou v krasovej oblasti Strážovských vrchov. V roku 1894 ju podrobne preskúmal trenčiansky župný lekár, prírodovedec a múzejník Dr. Karol Brančík, ktorý vyhotovil aj jej prvú mapu. Jaskyňu vytvorila voda pred viac než 10 miliónmi rokov a bola osídlená už od mladšej kamennej doby.

Informačný panel pri vchode do jaskyne prezrádza údaje o jej niekdajšom osídlení, o nálezoch kostí jaskynného medveda a jaskynného leva i o tom, že jaskyňu ešte aj v súčasnosti v zimnom období vyhľadávajú netopiere.

Steny a strop približne 300 metrov dlhej Dúpnej jaskyne zdobia rozmanité kvapľové útvary prevažne z mäkkého sintra, na jej konci možno obdivovať majestátnejšie stalaktity, stalagmity a stalagnáty. Jaskyňa uchováva nápisy návštevníkov z minulých storočí. Najstarší je hneď nad vchodom.

Pružinská Dúpna jaskyňa je pre verejnosť prístupná od 1. mája do 31. októbra. V prípade záujmu o jej návštevu je potrebné vopred kontaktovať Jaskyniarsky klub Strážovské vrchy (mobil: +421 905 488 028; e-mail: bohuslav.kortman@speleostrazov.sk).

Pružinská Dúpna cave

Dúpna cave is the only open cave in the karst area in mountain range Strážovské vrchy. In 1894, the Trenčín county physician, scientist and museologist Dr. Karol Brančík examined it in detail and created its first map. The cave was created by water over 10 million years ago and it was already inhabited in the Neolithic Age.

Information panel at the entrance to the cave reveals details about its former settlement, the findings of bones belonging to the cave bear and cave lion and, that the cave is searched by bats even in winter.

The walls and ceiling of this about 300 meters long cave are decorated with various dripstone formations of moonmilk, at its end, there are majestic sinter columns, stalactites and stalagmites. The cave inscriptions by the visitors from the last centuries can be seen here. The oldest one is right above the entrance.

Pružinská Dúpna cave is open to the public from 1st May to 31st October. In case of interest in a visit, please contact Caving Club (Jaskyniarsky klub) Strážovské vrchy (mobile: +421 905 488 028; e-mail: bohuslav.kortman@speleostrazov.sk) in advance.

Náučný chodník Karola Brančika

Nenáročný náučný chodník Karola Brančika je vstupnou bránou do Dúpanej jaskyne. Od oblasti Rečica pokračuje ako peší chodník popri vodárni a v doline odbočuje na lúku, z ktorej smeruje strmšie do svahu Čierneho vrchu až k jaskyni.

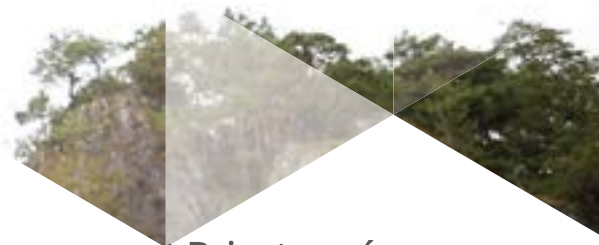
Voda z neďalekého krasového prameňa pri ceste na začiatku chodníka, dnes zachytená pre obecný vodovod, v dávnej minulosti vytvorila v podzemí súvislý jaskynný systém, ktorého súčasťou sú aj Dúpna jaskyňa a Prieepasť medzi Kačkami – Kortmanka.

Nature trail of Karol Brančík

Easy nature trail of Karol Brančík is a gateway to Dúpna cave. From around the area of Rečica it continues as a pedestrian walkway alongside the waterworks and, in the valley it branches off to the meadow, from which it heads steeply uphill of Čierny vrch (Black Hill) to the cave.

Water from the nearby karst springs on the way to the beginning of the trail, today captured for the municipal water supply, has created a continuous underground cave system in the distant past, which also includes Dúpna cave and the chasm Prieepasť medzi Kačkami – Kortmanka.

Prírodná pamiatka Briestenné

Blízko obce Pružina vznikol eróznou činnosťou zhluk bášt, skalných okien, ihiel, homolí, veží a vežičiek. Ide vlastne o prírodný výtvar súboru skalných útvarov v zlepenoch. Prírodná pamiatka Briestenné je pozoruhodná nielen z geomorfologického hľadiska, ale je i domovom mnohých vzácnych rastlinných a živočíšnych druhov. V roku 1992 bola vyhlásená za chránenú.

Natural monument Briestenné

Near the village of Pružina, a cluster of bastions, rock windows, needles, cones, towers and turrets was created by erosion activities. They are actually natural rock formations created in conglomerates. Briestenné natural monument is remarkable not only from a geomorphological point of view but is also a home to many rare plant and animal species. In 1992 it was declared as a protected area.

Strážovské vodopády

Cestou na Strážov, najvyšší vrch Strážovských vrchov, sa turisti radi osviežujú pri Strážovských vodopádoch. Blízko Sedla pod Strážovom vo výške asi 800 m n. m. totiž pramení potok Pružinka, ktorý o 100 metrov nižšie prekonáva skalné stupne dvoma vodopádmi – Horným a Dolným. Vodopády sú súčasťou Národnej prírodnej rezervácie Strážov.

Waterfalls Strážovské vodopády

On the path towards Strážov, the highest peak of Strážovské vrchy, hikers like to refresh at waterfalls Strážovské vodopády. Close to the col "Sedlo pod Strážovom" in about 800 m.a.s.l., Pružinka brook rises from the spring, which overcomes the rocky grades in about 100 meters below in a form of two waterfalls – Upper and Lower Strážovský vodopád. The falls are part of the National nature reserve of Strážov.

Cykloturistika

Z Považskej Bystrice vedie do Pružiny pohodlná, 20 km dlhá cyklotrasa. Prechádza Radotinskou tiesňavou, ktorá je pre cyklistov skutočným zážitkom. Po príjemnom oddychu v Pružine, kde sa určite nezaobídete napíť vychýrenej pramenitej vody, sa niekoľko kilometrov za obcou môžete napojiť na Rajeckú magistrálu.

Biking

A very comfortable, 20 kilometer-long bike path leads from Považská Bystrica to Pružina. It passes through the gorge Radotinská tiesňava, which is a real treat for bikers. Do not forget to drink the famous spring water during your pleasant rest in Pružina, after which you can connect to Rajec arterial trail just several kilometers behind the village.

Významné osobnosti

Štefan Závodník

Podpredseda Matice slovenskej, spoluzakladateľ spolku Tatrín a Spolku sv. Vojtecha, ako aj prvého slovenského gymnázia v Kláštore pod Znievom, pôsobil ako rímskokatolícky kňaz v Pružine 35 rokov v druhej polovici 19. storočia. Zaslúžil sa o obnovu a výstavbu viacerých sakrálnych pamiatok v Pružine a nechal postaviť školu a Kostol sv. Cyrila a Metoda v Mojťíne.

Gábor Baroš

Rodák z Pružiny, buržoázny politik a národohospodár, známy aj ako „Železný minister Uhorska“, sa v roku 1886 stal ministrom dopravy. Vo veľkej miere sa pričínal o výstavbu železničnej trate medzi Bratislavou a Žilinou.

Well-Known Persons

Štefan Závodník

Vice-chairman of Matica slovenská, co-founder of the association Tatrín and the Society of St. Vojtech, as well as of the first Slovak grammar school in Kláštor pod Znievom, worked as a Roman Catholic priest in Pružina for 35 years in the second half of the 19th century. He contributed to the restoration and construction of several sacral monuments in Pružina and got the school and the Church of St. Cyril and Methodius built in Mojťín.

Gábor Baroš

A native of Pružina, bourgeois politician and economist, also known as the “Iron Minister of Hungary”, became the Minister of Transport in 1886. He largely contributed to the construction of the railway line between Bratislava and Žilina.

Ladislav Gabriš Škultéty

„Večný vojak rakúsko-uhorskej armády“ sa narodil v neďalekom Mojtíne, ktorý v 18. storočí patril ako salašnícka osada práve k Pružine. V službách štyroch cisárov slúžil 80 rokov. Prežil 22 vojen na 256 bojiskách.

Ladislav Gabriš Škultéty

The “Eternal Soldier of Austro-Hungarian Empire army” was born in the nearby village of Mojtín, which as a settlement belonged to Pružina in the 18th century. He had served in four emperors’ servings for 80 years. He survived 22 wars on 256 battlefields.

Bratia Šťastní

Hokejové legendy Marián, Peter a Anton Šťastní majú tiež korene v Pružine, kde prežili svoje detstvo. Tieto piliere slovenskej hokejovej reprezentácie sedemdesiatych a osemdesiatych rokov sa v zámorí stali najznámejším bratským triom v NHL.

Šťastný brothers

The Ice-Hockey legends Marián Šťastný, Peter Šťastný and Anton Šťastný also have their roots in Pružina, where they spent their childhood. These pillars of the Slovak national ice hockey team of the 1970's and 1980's became the most famous fraternal trio in the NHL overseas.

Kultúrne, športové a záujmové podujatia

• Apríl

- Stromková slávnosť – slávnostné sadenie stromčekov organizuje Základná organizácia Slovenského zväzu záhradkárov

• Máj

- Výstup na Strážov – športová akcia tunajšieho turistického oddielu
- Žofijský jarmok – oslava pri príležitosti hodov

• Jún

- Turistické podujatie Zelená – Modrá, koncert v Dúpnej jaskyni

• Júl

- Pohár Štefana Závodníka – súťaž požiarnych družstiev z blízkeho i ďalekého okolia, organizuje ju Základná organizácia Dobrovoľného požiarného zboru

Cultural, sporting and interest events

• April

- Tree festival - a festive tree planting, organised by Basic unit of Slovak Union of Gardeners

• May

- Climb on Strážov peak – sporting event organised by local Tourist club
- Žofia's Fair - festivity during the festival (around Žofia Nameday)

• June

- Tourist event „Green – Blue“, concert in the Dúpna cave

• July

- Štefan Závodník Cup - the competition of both the local and remote/distant Fire Brigades, organised by Basic unit of The Voluntary Fire Brigade

• September

- Cyklomaratón – organizovaný KEC pri TJ Strážov Pružina

• Október

- Misijný jarmok
- Strážovské vrcholenie – stretnutie obyvateľov okolitých obcí na Kortmanke

• September

- Cycle marathon organised by KEC of Sporting Unit Strážov Pružina

• October

- Missionary Fair
- Strážovské vrcholenie – meeting the residents of neighboring villages near Kortmanka

Kontakty

Oblasťná organizácia cestovného ruchu Región Horné Považie

✉ Centrum 16/21, 017 01 Považská Bystrica
☎ +421 908 826 035
@ oocr.hornepovazie@gmail.com
🌐 www.hornepovazie.sk

Turistická informačná kancelária

✉ Centrum 16/21, 017 01 Považská Bystrica
☎ +421 42/432 65 45 ☎ +421 917 450 658
@ info@tikpb.sk
🌐 www.pxcentrumpb.sk

Contacts

Horné Považie Tourist Association

✉ Centrum 16/21, 017 01 Považská Bystrica
☎ +421 908 826 035
@ oocr.hornepovazie@gmail.com
🌐 www.hornepovazie.sk

Tourist Information Office

✉ Centrum 16/21, 017 01 Považská Bystrica
☎ +421 42/432 65 45 ☎ +421 917 450 658
@ info@tikpb.sk
🌐 www.pxcentrumpb.sk

Realizované
s finančnou podporou

Obecný úrad / Municipal Office

✉ Pružina 415
018 22 Pružina
☎ +421 42/435 87 31
☎ +421 902 245 270
@ starosta@pruzina.eu
🌐 www.pruzina.eu